

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยที่ตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ

- 3.1 ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้กีดกันหรือข่มขู่ประชาชน ตัวอย่างเช่น การวางเพลิง, การทำให้อับอาย
- 3.2 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตัวอย่างเช่น ถูกอุกฉกรรจ์, ถูกข่มขืน
- 3.3 ความผิดฐานฆาตกรรมเด็ก คนเจ็บป่วยหรือคนชรา
- 3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต
- 3.5 ความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต
- 3.6 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพละเมิดเสียง จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต
- 3.7 ความผิดเกี่ยวกับร่างกายละเมิดชีวิต
- 3.8 ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย
- 3.9 ความผิดฐานบุกรุก จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
**** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ ****

สิทธิที่อาจได้รับ

- #### 1. กรณีไม่เสียชีวิต
- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
 - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท

- #### 2. กรณีเสียชีวิต
- ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่

01 สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

02 สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองทุนยุติธรรม

03 สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมีได้เป็น ผู้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้องในระหว่าง ดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุด โนคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมีได้เป็น ผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็น ความผิด

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
**** จำเลยต้องยื่นคำขอกภายใน 1 ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ****

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย **500 บาท**
- (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กฎหมายกำหนด)
- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน **40,000 บาท**
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน **50,000 บาท**
- ค่าขาดประโยชน์ที่นำมาหาได้ (ตามอัตราจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน **30,000 บาท**

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าทดแทน **100,000 บาท**
- ค่าจัดการศพ **20,000 บาท**
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน **40,000 บาท**
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน **40,000 บาท**

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- 👉 ค่าจ้างทนาย
- 👉 ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- 👉 ค่าธรรมเนียมศาล
- 👉 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

โจทก์ : ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี

จำเลย : ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพฤติกรรม
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ ภาระค่าใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ ภาระหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว
=
ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือ จากกองทุนยุติธรรม

ชั้นพนักงานสอบสวน

ชั้นพนักงานอัยการ

ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติกรรมน่าเชื่อว่าไม่ได้กระทำความผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ

- 1 เป็นผู้เสียหายจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย
- 2 จำเลยที่ถูกจึงตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
- 3 จำเลยที่ถูกจึงในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำตอบแทนตามกฎหมาย คำตอบแทนผู้เสียหาย และคำทดแทน และคำใช้จำคุกจำเลยในคดีอาญา
- 4 กรณีอื่นๆตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการ ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- ☛ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล **ไม่เกิน 40,000 บาท**
- ☛ ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ **ไม่เกิน 20,000 บาท**
- ☛ ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
- ☛ เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต **ไม่เกิน 100,000 บาท**
- ☛ ค่าจ้างทนายความในชั้นสอบสวน **ไม่เกิน 5,000 บาท**
- ☛ เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1 **** ขึ้นค่าชดเชยใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รัฐถึงการละเมิดสิทธิฯ ****

เกณฑ์การพิจารณา

- ☑ ข้อเท็จจริงและพหุตุกรรม
- ☑ ฐานะทางการเงิน
- ☑ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มีฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้องสงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ ความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : 5จี เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.วิ.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหานั้นเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่เขาจะกระทำความผิดจริงหรือไม่นั้น ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานั้นถือเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญฯได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดจะแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิด (รัฐธรรมนูญฯ ม.39)
- 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว คำนึงและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญฯ ม.40 (3)(4)(7) ป.วิ.อาญา ม.130, 134 วรรคสาม)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาหนวยความให้ (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(7), และ ป.วิ.อาญา ม.134/1)
- 4 สิทธิที่จะไม่ให้ก้อยค่าเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนเองถูกฟ้องคดี (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(4))
- 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ป.วิ.อาญา ม.90)
- 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา อย่างรวดเร็ว และจะเรียกหลักประกันเงินค้ำประกันคดีได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามกฎหมายและต้องแจ้งเหตุให้ทราบโดยเร็ว (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(7) และ ป.วิ.อาญา ม.106 ถึง 114)
- 7 สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกันตัว (ป.วิ.อาญา ม.119 ทวิ)
- 8 สิทธิที่จะมีล่ามหรือล่ามภาษามือ กรณีที่ผู้ต้องหาไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยหรือไม่ สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.วิ.อาญา ม.13 วรรคสองและวรรคสาม)
- 9 สิทธิที่จะได้รับหลักประกันในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดี ในกรณี ที่เชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.วิ.อาญา ม.14)
- 10 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือจึงมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงาน แจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและ สถานที่ที่ถูกควบคุมไม่โอกาสแรก (ป.วิ.อ.ม.7/1 วรรคแรก)
- 11 มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นกนยความเป็นการเฉพาะตัว (ป.วิ.อ.ม.7/1(1))
- 12 มีสิทธิให้กนยความ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ เจ้าพนักงานสอบปากคำตนได้ ในชั้นสอบสวน (ป.วิ.อ.ม.7/1(2))
- 13 มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร (ป.วิ.อ.ม.7/1(3))
- 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.วิ.อ.ม.7/1(4))
- 15 สิทธิที่จะได้รับโอกาสแก้ข้อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตน ได้ในชั้นสอบสวน (ป.วิ.อ.ม.134 วรรคสี่)
- 16 สิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก้อยค่าที่ ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.วิ.อ.ม.134/4(1))

สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา แก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 ตรารึ้นตามบทบัญญัติมาตรา 245 และ 246 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เพื่อรับรองสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐของบุคคล ซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยตนมิได้มีส่วน

เกี่ยวข้องกับกรกระทำคามผิดนั้น และไม่มีโอกาสได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่น รวมทั้งการรับรองสิทธิในการรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายในกรณีของบุคคล ซึ่งตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการและถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี หากปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดในคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำคามผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ดังนั้น เพื่อให้การรับรองสิทธิดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้คุ้มครอง บุคคล 2 ประเภท คือ

1. ผู้เสียหาย หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตหรือร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นและต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น และความผิดที่เกิดต้องเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น

- ถูกข่มขืนกระทำชำเรา หรือถูกกระทำอนาจาร
- ถูกทำร้ายร่างกายได้รับบาดเจ็บ หรือ ถึงแก่ความตาย
- ถูกหลอกลวง ได้รับบาดเจ็บหรือถึงแก่ความตาย
- ได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือตายจากการกระทำโดยประมาทของผู้อื่น

โดยพิสูจน์แล้วมีข้อยุติว่าผู้เสียหายไม่ได้มีส่วนประมาทด้วย

ทั้งนี้ ให้ยื่นคำขอรับเงินค่าตอบแทนภายใน 1 ปีนับตั้งแต่วันที่ผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำความผิด

สิทธิได้รับเงินช่วยเหลือของผู้ป่วย

กรณีทั่วไป

1. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 40,000 บาท
2. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 20,000 บาท
3. ค่าขาดประโยชน์ที่นำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบ การงานได้ตามปกติ ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี
4. ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ไม่เกิน 50,000 บาท

กรณีเสียชีวิต

1. ค่าตอบแทนกรณีผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ตั้งแต่ 30,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
2. ค่าจัดการศพ จำนวน 20,000 บาท
3. ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู ไม่เกิน 40,000 บาท
4. ค่าเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร แต่ไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาใบเปลี่ยนชื่อตัว - ชื่อสกุล (ถ้ามี)
- หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- หนังสือให้ความยินยอม (กรณีมีทนายทหลายคน)
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (กรณีบาดเจ็บ)
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพ (กรณีบาดเจ็บ)
- ใบมรณบัตร (กรณีเสียชีวิต)
- หนังสือความเห็นแพทย์ / ใบรับรองแพทย์ (กรณีบาดเจ็บ)
- สำเนารายงานการชันสูตรพลิกศพ (กรณีเสียชีวิต)
- สำเนารายงานการชันสูตรบาดแผลของแพทย์ (กรณีบาดเจ็บ)
- หนังสือรับรองรายได้ (กรณีประกอบอาชีพ)
- สำเนานันทีกักแจ้งความประจำวัน
- สำเนารายงานการสอบสวนของตำรวจ
- บันทึกการแจ้งสิทธิจากพนักงานสอบสวน

2. จำเลย หมายถึง บุคคลซึ่งถูกพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลว่าได้กระทำความผิดอาญา และถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดีและต่อมาได้มีการถอนฟ้องหรือศาลมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ยกฟ้องเนื่องจากจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

จำเลยขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายจากรัฐได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

เมื่อถูกพนักงานอัยการฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขังในระหว่างที่ศาลพิจารณาคดี ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้องระหว่างการดำเนินคดีหรือมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ยกฟ้องจำเลย โดยข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

ให้ปฏิบัติดังนี้

1. ติดต่อเจ้าพนักงานศาลที่อ่านคำพิพากษาเพื่อขอคัดสำเนาเอกสาร โดยให้เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาถูกต้อง ดังนี้

- สำเนาคำพิพากษาของศาลทุกศาลที่มีคำพิพากษา
- สำเนาหมายขัง หมายจำคุกและหมายปล่อยของศาลทุกศาล
- สำเนาใบแต่งตั้งทนายความ
- หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด

2. หนังสือสัญญาว่าจ้างว่าความและสำเนาบัตรประจำตัวทนายความ กรณีที่ไม่ใช่ทนายขอแรง

3. รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

4. ยื่นคำขอรับเงินค่าทดแทนภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือศาลมีคำพิพากษาก่อนถึงที่สุด

สิทธิได้รับเงินช่วยเหลือของจำเลย

กรณีทั่วไป

1. ค่าทดแทนการถูกคุมขังตามจำนวนวันที่ถูกคุมขัง ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล อัตราวันละ 500 บาท
2. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 40,000 บาท และความเจ็บป่วยต้องเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี
3. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 50,000 บาท และความเจ็บป่วยต้องเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี
4. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ตามจำนวนวันที่ถูกคุมขังในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ นับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ
5. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
 - ค่าทนายความเท่าที่จ่ายจริงในอัตราไม่เกินอัตราที่กำหนดในตารางท้ายกฎกระทรวง
 - ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดีเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 30,000 บาท

กรณีเสียชีวิต อันเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี

1. ค่าทดแทน จำนวน 100,000 บาท
2. ค่าจัดการศพ จำนวน 20,000 บาท
3. ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู จำนวนไม่เกิน 40,000 บาท
4. ค่าเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานที่จำเลยต้องนำมายื่น

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาใบเปลี่ยนชื่อตัว - ชื่อสกุล (ถ้ามี)
- หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (กรณีบาดเจ็บ)
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพ (กรณีบาดเจ็บ)
- ใบมรณบัตร (กรณีเสียชีวิต)
- หนังสือความเห็นแพทย์ / ใบรับรองแพทย์ (กรณีบาดเจ็บ)
- สำเนารายงานการชันสูตรพลิกศพ (กรณีเสียชีวิต)
- สำเนารายงานการชันสูตรบาดแผลของแพทย์ (กรณีบาดเจ็บ)
- หนังสือรับรองรายได้ (กรณีประกอบอาชีพ)
- หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- สำเนาหมายขัง หมายจำคุก และหมายปล่อย
- สำเนาค่าพิพาทของทุกชั้นศาล
- สำเนาใบแต่งตั้งทนายความ
- สำเนาหนังสือสัญญาจ้างว่าความ (กรณีที่มีใช้ทนายขอแรง)

ผู้มีสิทธิยื่นคำขอ

- ผู้เสียหายหรือจำเลย
- ทายาทซึ่งได้รับความเสียหาย (กรณีผู้เสียหายหรือจำเลยถึงแก่ความตาย)
- ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยา (กรณีผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ ผู้เสมือนไร้ความสามารถ หรือกรณีที่ผู้เสียหายหรือจำเลยไม่สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได้)
- บุคคลซึ่งได้รับการมอบอำนาจจากผู้เสียหาย จำเลยหรือทายาท เมื่อมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถยื่นคำขอเองได้ตามระเบียบ

ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

การยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ ให้ยื่นต่อสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาหรือศาลจังหวัดที่ผู้ยื่นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเพื่อส่งให้แก่ศาลอุทธรณ์ หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศเพื่อส่งแก่ศาลอุทธรณ์ก็ได้

ดุลพินิจของกรรมการ

คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายหรือจำเลยได้รับค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายเพียงใดหรือมีก็ได้ โดยจะคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด สภาพความเสียหายและความเดือดร้อนที่ผู้เสียหายหรือจำเลยได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายและจำเลยจะได้รับการชดเชยจากทางอื่นด้วย

บทกำหนดโทษ

ผู้ใดยื่นคำขอรับค่าตอบแทน หรือค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่าย
โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จมีโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับ
ไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ท่านสามารถติดต่อขอรับบริการได้ที่

- สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 2
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0 2141 2838-89 โทรสาร 0 2143 9665-8

- สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ส่วนภูมิภาค

- สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ
- สถานีตำรวจทั่วประเทศ
- สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ภาค 1-4
- เรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ

หรือ สายด่วนคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โทร. 1111 กด 77